

HYNEK RASOCHA A MIROSLAV INGEDULD Z ÚVĚROVÉ POJIŠTOVNY EULER HERMES PRO FIRMU

Nedobytné pohledávky: značná rizika jsou v Polsku a na Slovensku

Jindřich Ginter

■ Jak se vyvíjí počet insolvenčních, tedy platební neschopností, a bankrotů v Evropě v porovnání s loňskem?

Počet bankrotů v roce 2008 celosvětově poroste, v Česku pokračuje jejich pokles. Počet bankrotů v roce 2007 stoupl v celosvětovém měřítku jen o pět procent, toto číslo však nehovoří o značně rozdílných situacích v jednotlivých zemích. Zatímco ve Spojených státech se růst HDP zpomaluje a počet bankrotů roste, Asie prožívá již několik let ekonomický boom. Evropské země vykazují rozdílnou ekonomickou situaci, a proto se i prognózy týkající se insolvenční liší. V České republice přetrvává od roku 2000 klesající trend v počtu bankrotů, v roce 2008 se nicméně pokles zpomalil.

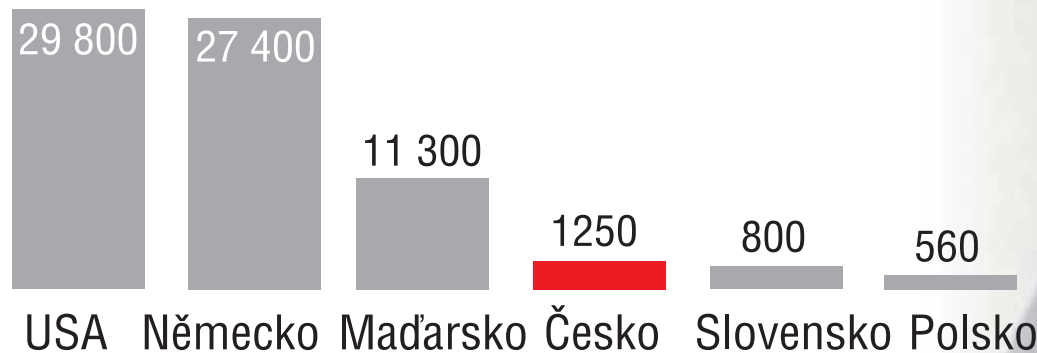
Ekonomika Spojených států prožívá strach z recese v důsledku krize na trhu s nemovitostmi. Po výrazném poklesu počtu bankrotů v roce 2006, způsobeném změnami v legislativě, se počet případů zvedl v r. 2007 až o 50 %. Pojišťovna Euler Hermes předpokládá postupný návrat k počtu 30 000 případů bankrotů za rok.

Neobyčejně bouřlivý ekonomický růst zažívá Asie, především Čína (o 11,5 %) a Indie (o 8,5 %), ale monitorování krachujících společností je komplikované. Předpokládá se, že ekonomický růst s sebou ale logicky přinese zvýšené množství bankrotů a narůstající počet opožděných plateb, protože budou vznikat další a další firmy, které ne vždy povedou zkušení manažeři. Vzhledem k tomuto faktu je těžké s jistotou odhadnout situaci pro letošní rok.

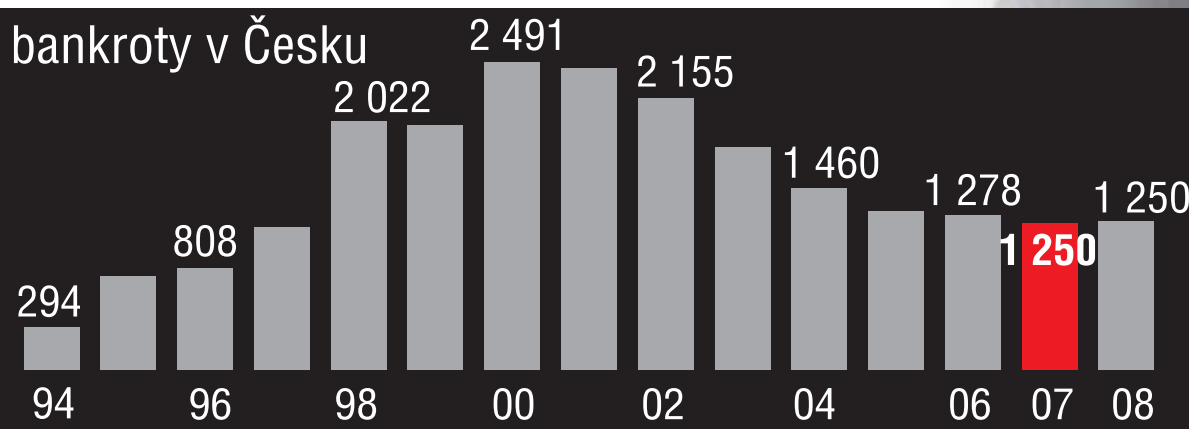
■ Kolik firem v úpadku, respektive bankrotu, u nás letos očekáváte?

V ČR se růst HDP ve čtvrtém kvartálu roku 2007 dostal na 6,9 %. Domácí poptávka, hlavní motor růstu, vyvolala zesílení importu, který přerostl již tak silný export (především v automobilovém průmyslu). Od června 2007 zvedla Centrální banka úrokovou sazbu třikrát, z důvodu inflačních tlaků a nestálosti kurzu měny. ČR může

bankrotů ve světě v roce 2007

bankrotů v Česku

za rok 2007 hlásit výborný růst HDP, což snížilo počet insolvenčních o 10 % na 1150 případů. Nový zákon o bankrotech posílí efektivitu konkurzních řízení.

Ekonomická předpověď pro rok 2008 je méně slibná. Růst ekonomiky by mohl začít v roce 2008 zpomalovat z důvodu méně příznivého vývoje ve světě. Předpokládá se snížení růstu HDP na 4,5 %. Export do EU, který činí dvě třetiny celkového exportu, bude zcela jistě méně dynamický, ale podnikatelské prostředí zůstane strukturálně poměrně dobré. Země bude dál přitahovat zahraniční kapitál, což udrží investice. Klesající trend v počtu insolvenčních bude pokračovat, ale méně výrazným způsobem. V roce 2008 Euler Hermes předpovídá pouze mírný pokles ve srovnání s rokem 2007.

■ Pojišťovna Atradius nedávno uvedla, že v řadě oborů a zemí se může situace rychle zhoršit. Například v Německu. Tvrdí, že reálná doba splácení faktur se v mnohých odvětvích

v Evropě prodloužila. Souhlasíte s tím? Máte k tomu rovněž nějaké přesnější údaje?

Situace v Evropě je v jednotlivých zemích značně odlišná. Růst ekonomik Německa, Francie a Itálie zpomaluje, zatímco Velká Británie, Španělsko, Nizozemsko, a hlavně Irsko si vedou dobře. Německo pokračovalo ve snižování počtu bankrotů, stejně tak Británie. Naopak počet případů ve Francii vzrostl o předpokládaných pět procent.

Krize na trhu s nemovitostmi v USA ovlivní stavebnictví a příbuzné obory, což povede ke zpomalení růstu HDP a naopak zvýšení růstu insolvenčních. Největší nejistota panuje v tom, jaký vliv bude mít tato krize na všechny úvěrové instituce.

Pochybnosti o reálném dopadu této původně americké krize na celosvětovou ekonomiku panují nejen mezi analytiky, ale také na všech finančních trzích. Ekonomické předpovědi jsou proto nejisté více než kdy jindy. Dá se nicméně říct, že krize v USA, kde dochází

i tak ke zpomalení ekonomiky, negativně ovlivní světový růst, až na Asii a některé regiony se silným růstem (východní Evropa, Brazílie a Střední východ), neočekává se však žádný výrazný zlom. Počty bankrotů budou pokračovat v dosavadním rostoucím vývoji.

■ Mají naše firmy šanci vyvíjet pohledávky od podniků v Evropě i dále na východ? Jaké nástroje jsou v tomto směru podle vás efektivní?

Velmi záleží na teritoriu. Například v Rusku a některých dalších zemích bývalého Sovětského svazu je platební morálka vůči českým dodavatelům velmi dobrá, často výrazně lepší, než v zemích na západ od nás. Je ale důležité pečlivě volit obchodního partnera s prokazatelnou obchodní historií. V některých exotických zemích doporučujeme použít kvalitních bankovních instrumentů, jako je potvrzený dokumentární akreditiv. Samozřejmě nejlepší je platba předem. My evidujeme nadprůměrné množství pojistných událostí na

Slovensku a v Polsku, tam bych doporučoval velkou opatrnost.

Při vymáhání pohledávek je velmi účinná pomoc úvěrového pojistitele, hlavně v zemi, kde má pojistitel svou pobočku. Naše skupina je lídrem ve většině zemí západní Evropy, a pokud odběratel nezaplatí, je pod tlakem místní pojišťovny Euler Hermes. Hrozí mu ztráta bonity i na domácím trhu a to je velmi významné a účinné. Zejména v západní a střední Evropě dosahujeme až 70 % účinnosti.

■ Jaký vliv má na míře bankrotů druhotná platební neschopnost?

Druhotná platební neschopnost má vliv zásadní; podle našich odhadů je až 90 % případů způsobeno druhotnou platební neschopností, zejména u menších firem.

■ Je něco, před čím byste chtěli teď aktuálně varovat naše firmy?

Jak bylo uvedeno výše, hypoteční krize USA a v jejím důsledku zostření kreditní politiky bank

může mít vliv na firmy, které ve větší míře využívají úvěrových produktů bank. Podobné signály jsou už i u nás. Jako nejvíce ohrožený obor vidíme stavebnictví, které zažívalo v minulém období velký boom a jehož se případná recese dotkne nejdříve.

■ Zlepšila se u nás podle vás vymahatelnost dluhů mezi firmami?

Situace je rozhodně lepší než například v 90. letech, větší je i informační otevřenost. Je ale s podivem, že stále řada společností nepublikuje finanční výkazy, ač jim to zákon ukládá; v řadě případů se dokonce jedná o renomované nadnárodní firmy.

Nicméně stále rychlejší a úspěšnější sdílení obchodních informací vede k tomu, že vyslovení podvodníci mají stále méně šancí jednu firmu záměrně položit a přes druhou vešle obchodovat dále. Samozřejmě, druhotná platební neschopnost je něco jiného, to lze mnohem hůře předvídat.

zdroj: Euler Hermes

2008 - odhad ČTK

Pomůžeme vám expandovat

Trade Finance

• financování obchodu a exportu

Poradenství ZDARMA

800 101 518
www.kb.cz

SOCIETE GENERALE GROUP